

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασιν τοῖς κ. κ.
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κ. ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ
Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορώσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ.
Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματὸσθημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27
Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10-12 π. μ.
Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ ὑπερήφανος λεύκη. — Καλλιρρόη Ἀδαμιάδου Β'. — Ἐπιστολὴ τῆς Καλλιρρόης Ἀδαμιάδου πρὸς τὴν κ. Παρρέν, γραφῆσα δύο ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου τῆς. — Τὸ μακαμμένον κρίνον (μυθιστόρημα τῆς κ. Καλλιρρόης Παρρέν). — Ἡ εὐλογιὰ Α', (ὑπὸ δος Ἀνθῆς Βασιλειάδου ἰατροῦ). — Ἐπιφυλλίς: Μαρτέμ, (ὑπὸ Jehan d'Ivay).

Ἡ ΥΠΕΡΗΦΑΝΟΣ ΛΕΥΚΗ

Ἴδου μία ὑπερήφανος λεύκη, ἡ ὁποία ἀντὶ νὰ χαρίζῃ δροσίαν εἰς μικρὰ παιδάκια, τὰ μαρκίνει, τὰ πνίγει, τὰ ἀπογοστεύει, καὶ σκοτινιάζει ἐμπρὸς τῶν τὸν φωτεινὸν ὀρίζοντα τῆς παιδικῆς ψυχῆς.

Εἶναι ἐξ ἑως ἐπτὰ τὰ παιδάκια αὐτά, ἡλικίας ἐπτὰ ἕως ὀκτῶ χρόνων. Μόλις ἔμαθον μὲ παιγνιδάκια καὶ τραγούδια νὰ διαβάζουν καὶ νὰ γράφουν, μόλις ἀπὸ τὴν πραγματογνωσίαν καὶ ἀπὸ τὴν ὑπαιθρον ζωὴν ἐγνώρισαν ὅτι ἓνα μεγάλο πικρὸν δένδρον μὲ ἀσημένια φύλλα ὀνομάζεται λεύκη, μόλις ἔλαβον καιρὸν νὰ θυμάσων τὸ κάλλος τοῦ καὶ νὰ παίξουν κάτω ἀπὸ τὴν δροσερὰν σκιάν του, μόλις ἤρχιζαν νὰ τὸ καμαρώνουν καὶ νὰ τὸ ἀγαποῦν, καὶ ἰδοὺ τὸ ὠραῖον ὄραμα σκοτίζεται καὶ τὸ ζωογόνον δένδρον μεταβάλλεται εἰς ἀληθινὸν βασιανιστήριον.

Ἡ γραμματικὴ τῆς ἀρχαίας γλώσσης εἶναι βεβαίως ἔνοχος τοῦ κακοῦ αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ ὁ δασκλικὸς σχολαστικισμὸς καὶ ἡ παντελής ἀγνοία τῆς παιδικῆς πνευματικῆς ἀντοχῆς, μεθ' ἧσαν τὴν διακλήρυξιν τῶν νέων συστημάτων εἶναι ἐντελῶς ἀσυγχώρητος. Τὸ παιδάκι, ἀντὶ νὰ ὀδηγηθῆ πῶς νὰ

γράφῃ φράσεις καὶ ἀσυνειδήτως καὶ χωρὶς κόπον νὰ συνειθίσῃ εἰς τοὺς διαφόρους τύπους τῶν πτώσεων τῆς λεύκης, διατάσσεται ὄχι μόνον νὰ κλίνη καὶ γράφῃ μηχανικῶς τὸ ὄνομα αὐτό, ἀλλὰ καὶ ἐν συνοδείᾳ ἐνὸς ἐπιθέτου δευτεροκλίτου καὶ φυσικῆ ἀνομοιοτύπου ἐντελῶς, νὰ κλίνη καὶ τὰ δύο μαζῆ. Ἡ λεύκη ἀπὸ δροσερὰ καὶ καλὴ καὶ ζωογόνος ὄπου ἦτο ἕως τώρα γιὰ τὰ καυμένα τὰ μικρά, γίνεται διὰ μιᾶς ὑπερήφανος, ἀπρόσιτος, ἀρχαιοπρεπής, μὲ τὰς δοτικὰς τῆς τὰς ἀκτανότητος, μὲ τοὺς πληθυντικούς τῆς «αἱ ὑπερήφανοι λεῦκαι καὶ ταῖς ὑπερηφάνους λεύκαις», οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν τίποτε τὸ κοινὸν μὲ τοὺς ποῦ τὰ παιδάκια ἤκουσκαν καὶ ἀκούουν γύρω τῶν ἕως τώρα ἀπὸ τοὺς ἰδικούς των.

Μία τοιαύτη ὑπερήφανος λεύκη καὶ μία ἀχαριστος ἔλαφος ἔκαμην ἓνα ἀγαπημένον μου μικρὸ κοριτσάκι, νὰ χύτῃ πύρινα δάκρυα. Ἐξυπνο, ζωηρό, μὲ πολλὴν εὐκολίαν εἰς τὴν ἀντίληψιν καὶ ἀπόδοσιν τῶν συγκεκριμένων ἰδεῶν, ἔπερνε ἓνα ὕψος ἡλίθιον ἐμπρὸς εἰς τὸ τετράδιον τῶν ὀνομάτων, εἰς τὸ ὅποιον ἔπρεπε νὰ ἀραδιάζῃ δοτικὰς καὶ αἰτιατικὰς, τὴν μίαν κάτω ἀπὸ τὴν ἄλλην καὶ ἄρθρα καὶ ἡλιθιότητος ὑπερηφάνων λευκῶν καὶ ἀχαριστῶν ἐλάφων.

Βεβαίως τὰ ὑπουργικὰ προγράμματα πταίουν φοβερὰ εἰς ὅλα αὐτὰ καὶ εἶναι ἡ αἰτία τοῦ μεγαλειτέρου κακοῦ. Ἀλλ' ἄρα γε δὲν ἔπρεπε καὶ αἱ παιδαγωγοὶ μας, ἐκείναι ποῦ περνοῦν τὴν ζωὴν των εἰς μελέτην τῆς παιδικῆς ψυχῆς καὶ τοῦ παιδικοῦ πνεύματος, νὰ μὴν ἀκοῦνται μόνον εἰς τὰ παίγνια τῶν κύβων, ποῦ οἱ γερμανοὶ ἐφεύρον διὰ τὴν ἐκμάθησιν τῆς γεωμετρίας, ἀλλὰ νὰ ἀσχοληθοῦν καὶ αὐταὶ εἰς ἀπλοποίησιν τῆς διδασκαλίας τῆς γλώσσης μας, τοῦλάχιστον εἰς τὰ μικρὰ παιδάκι! Δὲν ἔπρεπε νὰ καταργηθοῦν ἀθρόβως αἱ δοτικαὶ

καί ἡ γραμμικὴ νὰ διδάσκειται ὄχι μηχανικῶς, ὄχι κατὰ τὸ σύστημα τῆς τοῦ μακαρίτου Γενναδίου, ὅπως ἐδιδάσκετο εἰς τὰ ἰδικὰ μας χρόνια, ἀλλὰ ἀπλούστερα καὶ εὐκολώτερα; Τὰς δοτικὰς καὶ τὰ δευτεροβάθια καὶ τὰ περιτοσύλλαβα δὲν θὰ ἔχη ἀρὰ γε καιρὸν νὰ τὰ μάθῃ τὸ παιδί, ὅταν δέκα ἔνδεκα χρόνων πλέον θὰ ἀρχίσῃ νὰ σπουδάζῃ τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν; Εἶναι ἀνάγκη νὰ μακρινεῖται ὁ ζῆλος τοῦ καὶ νὰ κουράζεσθαι τὸ μυαλό του μὲ νεκρὰς λέξεις καὶ νεκροὺς τύπους, οἱ ὅποιοι οὔτε τοῦ χρειάζονται, οὔτε τώρα ἢ ἔτι νὰ τοῦ γείνουν κατακτητοί;

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΑΔΑΜΙΑΔΟΥ

Β'.

Τὸ γράμμα τὸ ὁποῖον δημοσιεύω παρὰ κάτω, ἐγράφη, ὑποθέτω, μίαν ἢ δύο ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου της. Ἦτο ἀπάντησις της εἰς τὴν δημοσίευσιν τῆς μελέτης της περὶ Πεσομισμού, εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῶν Κυριῶν, ὡς μοῦ εἶχε σταλῆ παρὰ κυρίου τινός, κατὰ σύστασιν, ὡς μοῦ ἔγραψεν οὗτος, τῆς συγγραφέως.

Ὅταν εἶχα λάβει τὴν μελέτην της ἐκείνην, εἶχα ἐξαιρετικῶς εὐχαριστηθῆ. Ἰδίως, διότι εἶχε φύγει αἰφνιδίως ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, χωρὶς νὰ γνωρίζουν οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς γνωστούς της ποῦ εἶχεν ὑπάγει. Ἐλέχθη ὅτι ἦτο εἰς τὴν Γερμανίαν, ὅτι εἶχεν αἰφνιδίως πάθει ὄγκον εἰς τὸν ἐγκέφαλον, ὅτι δὲν ἦτο καλὰ. Γύρω εἰς τὸ ὄνομα της ἢ φωνήσιν τῶν ἐδῶ γνωστῶν της εἶχε σχηματίσει κάθε εἶδους ὑπόθεσιν. Τόσην φαίνεται κατὰ πλῆξιν εἶχε κάμει, εἰς ὅσους τὴν ἐγνώρισαν, τὸ σοφὸν καὶ μεγάλο πνεῦμά της, ὥστε τὸν κίνδυνον τὸν ἐφκινάζοντο πάντοτε περὶ τὸ πνεῦμα αὐτό, περὶ τὸν ἐγκέφαλον αὐτὸν μὲ τὴν τεραστίαν ἀντοχὴν καὶ δύναμιν. Διὰ τοὺς πολλοὺς δὲν ἐφαίνετο φυσικόν, κανονικόν, normal, μία κόρη τόσο νέα καὶ εὐμορφή γὰρ θυσιάζῃ τὴν ὠραιοτέρην τῆς ζωῆς της ἐποχὴν ἐπάνω εἰς βιβλία φιλοσοφικά, χωρὶς ἐλαττήριον τὴν ἀνάγκην τῆς ἐργασίας, ὡς πόρον ζωῆς.

Διότι ἡ Καλλιρροὴ Ἀδαμιάδου, ἓνα ἔτος, νομίζω, πρὶν γίνῃ διδάκτωρ εἶχε κληρονομήσει μίαν πλουσίαν θείαν της, ἢ ὁποία εἶχεν ἀποθάνει εἰς Ρουμανίαν καὶ διὰ διαθήκης της ἄφηκε γενικὴν κληρονομίαν της τὴν κόρην, ἢ ὁποία τόσο ἐτίμα μὲ τὴν μεγαλοφυΐαν της καὶ τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν πατρίδα της. Ὡστε μὲ τὴν κληρονομίαν αὐτὴν ποῦ τῆς εἶχε πέσει ἀπὸ τὸν οὐρανόν, ὅπως μοῦ εἶχεν εἰπῆ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς γνωριμίας μας, ἢ κόρη δὲν εἶχεν ἀνάγκη νὰ καταφυγῇ εἰς τὸ καθηγητικόν ἐπάγγελμα διὰ νὰ ζήσῃ. Ἄλλ' ἀντί, ὡς θὰ ἔκαμνεν ἴσως κάθε ἄλλη εἰς τὴν θέσιν της, νὰ παραμελήσῃ τὰς σπουδὰς της, αὐτὴ τότε ἀκριβῶς, ἀπηλλαγμένη ἀπὸ οικονομικὰς φροντίδας, ἐπεδόθη μὲ περισσότερον ἐνθουσιασμὸν εἰς αὐτὰς καὶ ὠνειροπολοῦσε νὰ ὑπάγῃ εἰς Γερμανίαν διὰ νὰ τελειοποιηθῇ εἰς τὴν φιλοσοφίαν, ὡς γράφει καὶ εἰς τὸ τελευταῖον μίαν ἢ δύο πρὸ τοῦ θανάτου της ἡμέρας γράμμα της.

Δὲν εἰξεύρω, ἂν τὸ μελετώμενον αὐτὸ ταξίδι, τὸ ὁποῖον

ἡ ἀτυχὴς δὲν ἤξιώθη νὰ κάμῃ, ἔνεκα τοῦ προῦρου θανάτου της, θὰ προσέθετε πολλὰ πράγματα εἰς τὴν πολυμαθεῖάν της. Φοβοῦμαι μήπως περισσότερα ἀπὸ ὅσα ἤξευρε θὰ τὴν ἐκούραζαν ἐπὶ τέλους, θὰ ἐμάχρινον τὴν ἀνθηρότητα της, θὰ ἐθάμπωναν τὸ ὠραῖον φῶς τῶν ματιῶν της, θὰ ἐρρυτίδωναν τὸ μέτωπον, τὰ ἀγαλματώδες, θὰ ἐσθύναν τὰ χρώματα τὰ πύρινα ἀπὸ τὰ χεῖλη τὰ ζωγραφισμένα. Τὸ σῶμα τὸ εὐπλαστον, μὲ τὰς ὠραίας γραμμάς, δὲν ἤμποροῦσε παρὰ νὰ κυρτωθῇ ἐπὶ τέλους ἀπὸ τὸ βάρος τόσο κλασικισμοῦ καὶ ἢ φυσικῆ εὐθυμίας καὶ φαιδρότης της, ἢ προδίδουσα ἀνθρωπὸν ἄρτιον καὶ ἀρμονικὰ ἀναπτυχθέντα δὲν ἤμποροῦσε παρὰ νὰ σκιασθῇ, σιγὰ σιγὰ, κάτω ἀπὸ τὰς βαθεῖας ἀναζητήσεις τῆς ψυχικῆς ἀνατομίας ὄλων τῶν μεγάλων πνευμάτων καὶ ἐποχῶν τοῦ παρελθόντος.

Διὰ τὸ πνεῦμά της τὸ τὸσον γόνιμον, διὰ τὸ μυαλό της τὸ τόσο ἀφομοιωτικόν, αἱ φιλοσοφικαὶ μελέται ὅπου εἶχε κάμει ἐδῶ ἦσαν ὑπεραρκεταί. Ἦτον ἀπὸ τὰς ἐξαιρετικὰς φύσεις ποῦ δὲν ἐκρυσταν τὸ τάλαντον ὑπὸ τὴν γῆν, ἀλλὰ τὸ ἐποπλαπλασιάζαν καταπληκτικῶς. Ἄλλως τε γερμανομαθῆς εἰς τὴν ἐντέλειαν ἔπαιζεν εἰς τὰ δάκτυλα ὄλους τοὺς σοφοὺς Γερμανοὺς. Τόσον μάλιστα εἶχα ἐνθουσιασθῆ διὰ κατὰ κρίσεις της ἐπὶ τῆς Ἰφιγενείας τοῦ Γκαίτε καὶ τοῦ Εὐριπίδου, ὥστε τῆς εἶχα προτείνει νὰ ἐτοιμάσῃ μίαν τοιαύτην μελέτην, τὴν ὁποίαν νὰ πραγματευθῇ εἰς τὰ γραφεῖά μου εἰς κύκλον ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων. Ἦθελα, ἐποθοῦσα νὰ γίνῃ γνωστὴ ἢ κόρη αὐτῆ εἰς ὄλους τοὺς φίλους μου, εἰς τὸν κύκλον τῶν ἀνθρώπων ὅπου ἤμποροῦσαν νὰ τὴν ἐκτιμῆσουν κατὰ τὴν ἀξίαν της. Ἦμουν τόσο ὑπερήφανος διὰ τὸ ὠραῖον αὐτὸ γυναικεῖον πνεῦμα, ὥστε εἶχα ὠνειροπαλήσει διὰ αὐτὴν ἓνα μέλλον περισσότερον παρὰ ἐνδοξον. Μοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἢ ψυχὴ μιᾶς Ἀσπασίας νεωτέρας ἐπτερυγίζε μέρσα της, καὶ ὅτι δὲν τῆς ἔλειπε τίποτε ἄλλο παρὰ ἓνα κύκλος, ἓνα milieu ἀνάλογον μὲ τὴν μόρφωσίν της, ἄνθρωποι καὶ ζωὴ κοινωτικὴ κάπως φωτεινότερα διὰ νὰ ἀναδειχθῇ τὸ τέλειον κάλλος τῆς διανοίας της.

Ἦ ἰδέα τοῦ νὰ διοργανώσω μίαν σειρὰν φιλολογικῶν ὁμιλιῶν, τὰς ὁποίας πάντοτε ἀπέφυγα διὰ τὴν ἔλλειψιν ἀληθινῶν conferenciers, μοῦ ἐφάνη μὲ τὴν γνωριμίαν της πραγματοποιήσιμος. Τὴν ἔθεσα ἐμπρὸς εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν διὰ νὰ τῆς ἐμπνεύσω περισσότερον θάρρος, τὸ ὁποῖον ἄλλως δὲν τῆς ἔλειπε.

Μετὰ δύο ἡμέρας μοῦ ἔφερε τὴν μελέτην της ἐτοιμὴν. Μοῦ τὴν ἀνέγνωσε. Ἦτο πολὺ documentée, πολὺ καλὴ, ἀλλὰ μᾶλλον θεματογραφία ξηρά, κατὰ τὸ ὁποῖον ἀφίνει ὁπίσω του καὶ διὰ τοὺς πλέον μεγαλοφυεῖς, ἢ σχολαστικὴ διδασκαλία τῶν περισσότερων Ἑλληνιστῶν μας. Τῆς εἶπα τὴν γνώμην μοι ἐλευθέρως, τῆς ὑπέδειξα ὅτι τὸ ὕφος μιᾶς τοιαύτης διαλέξεως ἀπὸ μίαν κόρην νέαν, ὠραίαν, πνευματώδη ὡς αὐτὴν, ἔπρεπε νὰ εἶναι ἀπλούστερον, φυσικώτερον, πλέον στολισμένον καὶ πλέον ζωντανόν.

Ἐνόησεν ἀμέσως. Τὰ εἰξεύρω ὅλα αὐτὰ, μοῦ εἶπεν. Ἄλλὰ μὲ ἔχει καὶ ἐμὲ σιδηροδεμένην, ὡς βλέπετε, ὁ δασκαλισμός. Φαντασθῆτε ὅτι ἐδοκίμασα νὰ σπάσω τὰ σίδηρα,

ὅτι ἔγραψα εἰς δημοτικὴν γλῶσσαν, ἀλλ' ὅτι οἱ δασκάλοι μοῦ ὅλοι ἐσηκώθησαν νὰ μὲ πνίξουν. Ἦτο προδοσία κατὰ τοῦ Πανεπιστημίου, τὸ ὁποῖον μὲ ἐρώτισεν, μοῦ εἶπεν ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ἀττικιστῶν. Ἦσθάνθη ὅτι ἢ πάλιν ἦτο μεγάλη καὶ ὅτι ἦτο ἀκόμη πολὺ ἔνωρις δι' ἐμὲ νὰ λάβω μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτόν.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν μοῦ ἔφερε τὴν μελέτην της ἐντελῶς ἄλλην, ὡς τὴν ἐδημοσίευσεν ἀργότερα εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῶν Κυριῶν. Δὲν θὰ τὴν διαβάσετε, θὰ τὴν εἰπῆτε βέβαια; Ἦτο ἢ ἐρώτησις μου.

Ἐσηκώθη, μὲ παρέσυρεν εἰς τὴν αἴθουσαν ἔξω, ἀκούμπησε τὸ χέρι της ἐπάνω εἰς ἓνα τραπέζι καὶ ἤρχισε νὰ ὀμιλῇ. Ἐγὼ ἢ ὁποία τὴν ἰδίαν στιγμὴν εἶχα διαβάσει τὸ χειρόγραφόν της, ἐπίστευσα σχεδὸν ὅτι ὠμιλοῦσεν ἐκ τοῦ προχείρου, ὑπὸ ἔμπνευσιν τῆς στιγμῆς, τόσο τελείως ἀπήγγειλεν ὅ,τι εἶχε γράψει. Ἐσηκώθη καὶ τὴν ἐφίλησα, ὅταν ἐτελείωσε. Σοῦ χρειάζονται εὐρύτεροι ὀρίζοντες πνευματικῶν κόσμου, φίλη μου, τῆς εἶπα...

Ἐπιστολὴ Καλλιρροῆς Ἀδαμιάδου

Παρὰ τὴν Παμβώτιδα τῆ 11η Ἀπριλίου 1907

Ἀγαπητὴ Κυρία,

Αἰσθημα βαθεῖας συγκινήσεως κατέλαβε τὴν καρδίαν μου, ὅταν εἶδον τὰ τρία φυλλάδια τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν», εἰς τὰ ὁποία εἶχετε τὴν καλωσύνην νὰ δημοσιεύσῃτε τὴν μελέτην μου περὶ τοῦ Σοπερχάουερ. Συνεινῆθη ἄρα, ὅτι εἶδον τὸ ἔργον μου ἐκτιμώμενον, ἀλλὰ διότι ἢ ἐκτιμῆσαι προήρχετο παρ' ἡμῶν. Δὲν θὰ μάθετε ποτὲ πόσον σὰς ἠγάπησα. Διότι εὐρον ἐν ἡμῖν τὸν τέλειον διανοητικὸν ἄνθρωπον ὡς πάντοτε τὸν ὠνειρεύθη, τὴν ὑψηλὴν διάνοιαν θερμαιομένην ὑπὸ καρδίας εὐαισθητοῦ καὶ ἐθουσιώδους. Εἶνε ἄρα γε ἐγώιστικόν καὶ τολμηρὸν νὰ ἀπασχολῶμαι τὰς τόσο πολυτίμους ὥρας σας μὲ τὴν διήγησιν ἀτομικῶν περιστάσεων; Τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον δεικνύετε διὰ πάντων ἐργαζομένην γυναικῶν, μὲ κάμνει νὰ ἐλπίζω ὅτι θὰ μοῦ συγχωρήσῃτε τὸ τόλμημα τοῦτο. Ἐπὶ δύο σχεδὸν ἔτη κατοικοῦμεν τὴν ἐν τῷ μέσῳ τῆς Παμβώτιδος μικρὰν νῆσον, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐφρονεῖται ὁ Ἀλῆππας καὶ τὴν ὁποίαν τοσαύτας εἶδατε ὑμνομένην ὑπὸ τοῦ Βαλαωρίτου, διότι ἔπρεπε νὰ καταγίνομαι εἰς φιλοσοφικὰς μελέτας καὶ νὰ τακτοποιήσωμαι καὶ τὰ οικονομικὰ ἡμῶν πρὶν μεταβῶ εἰς τὴν Εὐρώπην χάριν ἐιδικωτέρων σπουδῶν. Ἦτο ὠραία, πολὺ ὠραία αὐτὴ ἢ ζωὴ, ἐν τῇ τελείῳ ἀποχωρισμῷ ἀπὸ τοῦ κόσμου, μὲ μόνην ἐνασχόλησιν τὴν φιλοσοφίαν καὶ μόνην διασκεδαστὴν τὴν θέαν τῆς φύσεως, ἢ δὲ μελέτην περὶ τοῦ Σοπερχάουερ εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον ἀποτέλεσμα πείρας προσωπικῆς ἢ ταπεινῆς ὁμῶς ὑμῶν συνεργασίας θὰ ἐγκαταλείψῃ γρήγορα τὴν ἱστορικὴν γῆν τῆς Δωδώνης χάριν κοσμικωτέρου κέντρου. Τώρα ἐνασχολοῦμαι εἰς τὴν συγγραφήν βιβλίου ὀγκώδους ὅπως δῆποτε περὶ τοῦ Σοπερχάουερ καὶ τῆς φιλοσοφίας αὐτοῦ. Ἦ μελέτη τὴν ὁποίαν ἐδημοσίευσάτε, προωρίζετο δι' ἡμερησίαν ἐφημερίδα καὶ ἐντεῦθεν ἢ συντομία αὐτῆς, ἢ δὲ ἐκδοσις εἰς φυλλάδιον ἰδιαιτέρον ἐγένεον ἐν ἀγνοίᾳ μου τέσσαρας μῆνας ἀπὸ τὴν ἐστειλά, ὅτε ἐθεώρησα τὸ πρᾶγμα ὡς λησμονηθὲν καὶ ἐλησμονήσα νὰ εἰδοποιήσω τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἐπεφόρτισα μὲ τὴν δημοσίευσιν περὶ τῆς μεταβολῆς τῶν διαθέσεων μου. Ἰσως ὁμῶς εἶνε πολὺ καλλίτερον ὅτι τὰ πρᾶγματα συνέβησαν οὕτω, διὰ νὰ προδιαθεθῇ κάπως τὸ κοινόν. Δὲν ἀμφιβάλλω δὲ ὅτι διὰ τῆς Ἐφημερίδος σας θὰ μὲ βοηθήσῃτε τότε εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ ἔργου μου. Τὸ βιβλίον μου θὰ ἐκδοθῇ τὸ φθινόπωρον, πότε θὰ μεταβῶμαι εἰς ἐν ἐκ τῶν εὐρωπαϊκῶν κέντρων τοῦ πολιτισμοῦ, ὅπου θὰ ἐπιδοθῶ εἰς τὴν σπουδὴν τῆς φιλοσοφίας καὶ ἐιδικώτερον τῆς ψυχολογίας. Δὲν ἐπιθυμῶ ἄλλο εἰμὴ τὸ ἔχω τὸ ἐν ἑκατοστῶν τῆς ἐπι-

τυχίας, τὴν ὁποίαν εἶχετε σῆς. Συγαίρουσα ὑμᾶς θερμώτατα διὰ τὴν εἰκοσατηρίδα τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν» καὶ εὐχόμενῃ ὑμῖν τὰ βέλτεστα διὰ τὸ μέλλον διατελῶ

μετὰ βαθυτάτης ὑπολήψεως καὶ ἀγάπης
Καλλιρροὴ Ἀδαμιάδου

Υ. Γ. Ἦ διεύθυνσις εἶνε:

Δα Καλλιρροῆν Ἀδαμιάδου
Ἰωάννινα

ΤΟ ΜΑΡΑΜΕΝΟΝ ΚΡΙΝΟΝ

(Συνέχεια)

Μὲ κουρασμένην ψυχὴν, μὲ πνεῦμα τὸ ὁποῖον ἐπαναστατοῦσε καὶ ἐζήτει καὶ αὐτὸ ἀνάγκασιν, μὲ σῶμα τοῦ ὁποῖου κάθε δύναμις εἶχε παραλύσει, ἢ Ἄννα ἐσηκώθη καὶ ἐτοιμάζετο νὰ ἀνοίξῃ τὸ παράθυρον διὰ νὰ πάρῃ ὀλίγον ἀέρα, ὅταν ἢ Μίνα καὶ ὁ Γιαννάκης εἰσώρμησαν τρέχοντα εἰς τὸ δωμάτιον.

Κυρία Ἄννα, ἢ μαμὰ εἶπε νὰ μείνωμεν ἐδῶ μαζὺ σου. Θέλεις νὰ μᾶς διηγηθῆς τίποτε ἀπὸ τὸν θάνατον τοῦ Χριστοῦ; Οὐφ! καὶ σὺ εἶπεν ὁ Γιαννάκης. Δὲν τᾶκουσες ὅλα αὐτὰ εἰς τὰ Εὐαγγέλια. Καὶ μὲ ἀπαγγελίαν κάπως ἔρρινον ὁ μικρὸς ἄρχισε νὰ λέγῃ: Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ...

—Δὲν πρέπει νὰ περιπαίξῃς αὐτὰ τὰ ἄγρια λόγια, εἶπεν ἢ Μίνα. Ἐγὼ θέλω νὰ μοῦ τὰ εἰπῇ ἢ κ. Ἄννα, διότι δὲν κατακλαμβάνω τὸ Εὐαγγέλιον.

Ἄγρια λόγια! εἶπεν ὁ μικρὸς. Ὁ Νηόνιος, ὅταν τὸν ρώτησα μοῦ εἶπε ποῦ αὐτοὶ ποῦ τᾶγραψαν ἦσαν ψαράδες. Τὶ οἱ ψαράδες γίνονται ἄγιοι ποτέ;

Ἦ Ἄννα ἠσθάνετο ὅτι εἶχε καθήκον νὰ ἐξηγήσῃ εἰς τὰ παιδιὰ τί εἶδους ψαράδες ἦσαν οἱ ἀπόστολοι, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὴν δύναμιν νὰ ὀμιλήσῃ. Ἦ Ἄννα ὅμως τὴν ἠνάγκασε μὲ νέαν πάλιν ἐρώτησιν: Νὰ σοῦ πῶ, κυρία Ἄννα, γιατί λέγουν ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνεστήθη ὁ Χριστὸς, ἀπὸ ἀπόψε τὸν θάβουν καὶ αὐριο τὸ μεσημέρι θὰ ἀναστῆθῃ;

Ἦ Ἄννα ἔγεινε κατακόκκινη. Ποτὲ της δὲν εἶχε σκεφθῆ αὐτὰ τὰ πράγματα καὶ διὰ μιᾶς εὐρέθη ἀπροετοίμαστος διὰ κάθε ἀπάντησιν.

—Μὰ δὲν ἀπέθανεν ἀπόψε, εἶπε μὲ κάποιον δισταγμὸν καὶ ἀπὸ ἐσκέφθη καλὰ. Χθὲς ἐσταυρώθη.

—Κυρία Ἄννα, γιατί βάρουν κόκκινα αὐγὰ τὸ Πάσχα; ἠρώτησεν ὁ μικρὸς.

—Γιατὶ ὁ κόσμος χαίρεται.

—Καὶ ἀπὸ ὁ κόσμος χαίρεται γιατί σφάζει τὰ ἀρνιά καὶ κάνει τῆς μαμάδες τους νὰ κλαῖνε; ἠρώτησεν ἢ Μίνα. Εἰς τὴν Μασσαλία δὲν σφάζουν ἀρνιά. Καὶ πετώσα ἀπὸ τὴν μίαν ἰδέαν εἰς τὴν ἄλλην εἶπε. Γιατὶ νὰ μὴ φοροῦν ὅλοι κόκκινα φορέματα τὸ Πάσχα. Ὅθ ἦτο ὠραῖο νὰ φοροῦν ὅλοι κόκκινα.

—Καὶ οἱ ἄνδρες; εἶπεν ὁ Γιαννάκης. Καὶ ἄρχισε νὰ γελά ἀκράτητος.

Ὅλο κοροῦδεῖσαι, καυμένε, εἶπεν ἢ Μίνα. Καὶ οἱ ἄνδρες, ἠάλιστα. Τὶ νομίζεις ὅτι θὰ ἦσαν ἄσχημοι μὲ τὰ κόκκινα.

Μπά ! έδώ οι άνδρες δέν φοροϋν ποτέ κόκκινα ; Είς τήν Μασσαλία, είς τούς χορούς οι άνδρες φοροϋν κόκκινα φράκκ. Θέλεις νά πάμε νά ρωτήσωμε τή μαμά ;

Τό ξέρω, είπεν ο Γιαννάκης. Μά αυτό γίνεται τής αποκραιαίς. Έτσι 'σάν μασκράτα. Δέν είναι αλήθεια, κυρία Άννα.

Η καϋμένη ή Άννα ήκουε μέ πολλήν έκπληξίν της διά πρώτην φοράν ότι οι άνδρες επήγαιναν είς τούς χορούς μέ κόκκινα φράκκ. Δέν είχεν ιδή ποτέ της άλλον χορόν από εκείνον ποϋ εχόρευαν είς τά χωράφια τήν Καθαρά Δευτέρα ως και τήν Πρωτομαγιά οι συγγενείς τής νοικοκυράς των τής κερά Δημήτραινας, ποϋ τήν είχε πάρει μιá δρό φορές μαζύ της. Ήσαν δρό μπακάληδες, ένας τάβερνάρης, και δρό τρεις άλλοι εργατικοί άνθρωποι μέ τής γυναικίς των. Πώς θά ήθελε νά έβλεπε και αυτή ένα χορό μέ κόκκινα φράκκ. Και διά μίαν στιγμήν τόσον εξέχασε τόν ρόλον της ως δασκάλας, ώστε ήρχισε νά έρωτᾷ τά παιδιá, αν είχαν πάει ποτε είς ένα τέτοιο κόκκινο χορό.

— Τι λές, κυρία Άννα, και πηγáινουν τά παιδιá είς τούς χορούς, είπεν ο Γιαννάκης.

— Μπά ! εγώ επήγα είπεν ή Μίνα. Πάμε νά ρωτήσωμε τήν μαμά ;

— Θα πάγες είς κανένα bal d' enfants; βέβαια.

— Έπήγα και εγώ.....

Τήν όμιλίαν τών μικρών διέκοψεν έξαφνα ή εμφάνισις τής κ. Μοίρα είς τήν θύραν. Γιαννάκη, παιδί μου, φεύγετε, είπεν.

— Τι κρέμα! είπεν ή Μίνα. Μαμά, 'πές τής κ. Άριέτας νά στείλη αύριο τό Γιαννάκη, νά πάμε μαζή είς τής έκκλησίαις.....

— Αύριο δέν έχει έκκλησίαις, είπεν ο Γιαννάκης.

— Γλήγορα, Γιαννάκη, ήκούσθη απ' έξω ή φωνή τοϋ Νιόνιου, ο όποιος επρόβαλλε τήν κεφαλήν του είς τό άνοιγμα τής πόρτας.

Η Άννα μόλις τόν αντίκρισεν έγινε κατακόκκινη. Έφοβήθη πάλιν, μήπως τήν κυττάξη μέ εκείνο τό βλέμμα του τό περιεργον, 'ποϋ τής εφάινετο 'σάν νά τήν εγύμνωνεν από όλα τά φορέματά της.

—Τί μικρή καμαρούλα, είπεν ο Νιόνιος. Πώς χωροϋν μέσα 'δω ή δρό κωπέλες, άπορω. Είς τήν Ζάκυνθο θά σοϋ έχωμεν ένα μικρό παλατάκι, κυρία Άννα.

Η κ. Μοίρα, ή όποία δέν είχεν άκούσει τήν προηγηθείσαν συνομιλίαν τοϋ Ζακυνθινοϋ βουλευτοϋ μέ τήν κόρην εστράφη και τόν είδε μέ κάποιαν έκπληξίν. Η Άννα ή όποία είχε σηκωθή, εϋθύς ως είδε τήν κ. Μοίρα, ενόμισεν ότι θά σωριασθή κάτω, όταν υπέστη και αυτή τό εξεταστικόν βλέμμα τής κ. Μοίρα.

Ο Νιόνιος έν τῷ μεταξύ είχεν αποκρυβή, διότι ή γυναικά του ήρχετο νά τήν ζητήσει και τά δύο παιδιá τόν ήκολούθησαν. Η κ. Μοίρα πριν νά εξέλθη από τό δωμάτιον, είπεν είς τήν Άνναν. Ωστε έχομεν και μυστικά μέ παντρεμένους, κυρία Άννα ; Κάτι διάστηκες, μικρούλα μου, επρόσθεσε και έβγάκε κλείουσα τήν θύραν μέ όρμήν.

Η Άννα τήν φοράν αυτήν εσωριάσθη'πραγματικώς κάτω είς τό πάτωμα. Τό κτύπημα ήτο πολύ βαρύ και πολύ δυνατόν διά τήν κουρασμένην ψυχήν τοϋ πτωχοϋ κοριτσιοϋ. Ένόμισεν ότι ήτιμάζετο, ότι ή κ. Μοίρα θά τήν έπετοϋσεν άνιλεώς είς τόν δρόμον, ότι ή μάνα της θά τήν εσκώτωνεν, ότι ο κόσμος όλος θά τήν εδειχνε μέ τό δάκτυλο. Πόσην ώραν έμεινε κάτω εκεί, έμπρός είς τό κρεβάτι της, χωρίς νά εύρίσκη δύναμιν νά σηκωθή δέν ήξερεν ούτε ή ίδια. Και δέν θά εσηκώνετο ίσως όλο τό βράδυ, αν δέν ήκουε δύο σιγανά κτυπήματα είς τήν πόρταν, ή όποία εσυγκοινωνοϋσε μέ τό πλαϊνόν δωμάτιον, τό όποιον ήτο άνοικον.

Έσηκώθη, τρικλιζουσα, 'σάν μεθυσμένη και εξεκλειδίωσε, υποθέτουσα ότι ή Μίνα ήρχετο απ' εκεί. Άλλ' αντί τής Μίνας τής επαρουσιάσθη ο καμαριέρης τής ήμέρας μέ ένα μπουκάλι κονιάκ και ένα ποτηράκι είς τό χέρι. Σοϋ έφερα αυτό τό κονιάκ, τής είπε και τήν κατέτρωγε μέ βλέμματα σατύρου, άφοϋ σοϋ άρέσει, για νά πίνης κάθε τόσο από λίγο. Άλκοολικός ο ίδιος υπέθεσε ότι τό κορίτσι, επειδή είχε ζητήσει τό κονιάκ τήν ήμέραν, άγαποϋσε νά πίνη και εσκέφη ότι μέ τήν προσφοράν αυτήν θά απέκτα τήν εϋνοϊαν τής δασκαλίτσας, ως τήν έλεγε τό ύπηρετικόν προσωπικόν τοϋ ξενοδοχείου. Νά σοϋ 'πῶ, είχε 'πῆ είς τόν μάγειρο, τό άπόγευμα, όταν ή μάνα τής Άννας ετελείωσε τήν διήγησιν τής δυστυχίας της, περιμένοντας τήν επιστροφήν τοϋ κοριτσιοϋ της από τούς επιταφίους και έφυγε: Τι κουτή! Νάχη ένα κορίτσι τόσο ώμορφο και τρυφεροϋδι άκόμη και νά πεθαίνη τής πείνας. Τι μπορούσε νά βγάξη τό κοριτσάκι αυτό, αν ήθελε ;» Και φαίνεται ότι είχε βάλει είς τόν νοϋν του νά μύση τό πτωχό πλάσμα είς τήν εϋκολην ζωήν τοϋ κέρδους, αρχίζοντας από τό άχρειον άτομόν του.

Η Άννα είς ένα δευτερόλεπτο ήνώθησε, φαίνεται, τήν σκέψιν τοϋ υπηρέτου και μέσα είς τήν ψυχήν της εξύπνησεν έξαφνα ένα τέτοιο αίσθημα άγανακτήσεως, ώστε παρ' όλίγον νά πάρη τήν μοτιλίαν και νά τήν φέρη είς τό κεφάλι τοϋ φαύλου εκείνου. Ο φόβος τοϋ σκανδάλου τήν εκοάτησε. Έκείνος άλλως επρόφθασε νά φύγη, άντιληφθείς ότι τό σχέδιόν του άπετύγχανε. Η Άννα εκλείδωσεν όπισω του τήν θύραν και τώρα άλλος άνθρωπος πλέον, δυνατή μέ τήν δύναμιν 'ποϋ δίδει ένιοτε ο κίνδυνος, εστάθη όπισω από τήν πόρτα, κολλημένη εκεί είς τόν τοίχο 'σάν άγαλμα άπελιπίσαις και ήρχισε νά σκέπτεται.

Μέσα είς δύο ώρας δύο τέτοιαι τρομερά τραύματα κατά τής τιμής της, τήν έκαμαν νά ιδή τήν ζωήν άκόμη χειρότεραν από ό,τι τήν είχε φαντασθή εως τώρα. Ωστε δέν είχε νά αγωνίζεται μόνο για τό ψωμί, δέν εφθανε μόνο νά εργαζεταί μέ ταπεινώσιν και εξευτελισμόν, και νά αισθάνεται τήν ψυχικήν ερήμωσιν, τήν όποιαν είχεν αισθανθή και ως μικρό παιδί κοντά είς τήν μάνα της και τώρα ένα μῆνα πλησίον είς τήν πλουσίαν κυρίαν της. Άλλά είχε νά παλαίση και μέ άλλους άκόμη φοβερωτέρους κινδύνους.

Άναθρεμμένη, ως ήτο και ως ανατρέφονται όλα τά άβγαλτα κορίτσια τοϋ λαοϋ, μέ τό αίσθημα τής τιμής ύψωμένον επάνω είς ένα στυλοβάτην άγνότητος, είς περιωπήν

θηρσκαίει, τήν όποιαν και ένα μόνον βλέμμα ήμποροϋσε νά μολύνη και νά κηλιδώση, συνειθισμένη νά άκούη στερεοτύπως από τήν μάνα και από τήν γρηά θειά της, ότι ή πτωχές γυναικες ένα μόνο θησαυρό έχουν, τήν τιμή των, ενόμισεν ότι εκείνο τό βράδυ ο θησαυρός αυτός τής είχεν άφαιρηθή σχεδόν μέ τήν επίθεσιν αυτήν τήν άπότομον, τήν όποιαν δέν επερίμενεν από τούς δύο εκείνους άνδρας, τούς τόσον άνομοίους είς τήν κοινωνικήν θέσιν των και τόσον όμοίους είς τήν διαγωγήν των.

«Κάλλιο νά θγῆ τό 'μάτι σου, παρὰ τό όνομά σου, έλεγε συχνά ή μαμάμ' Μάρω, μόλις τό δυστυχημένο τό κορίτσι επλησίαζε λιγάκι είς τήν πόρτα, για νά πάρη όλίγο άέρα, τήν Κυριακή, ύστερα ποϋ έμελετοϋσε μέσα είς τόν ζωντανόν εκείνο τάφο, τρεις και τέσσαρς ώρας κατά σειράν. «Τά τίμια κορίτσια δέν βγαίνουν είς τής πόρτες και είς τά παρεθύρια», επρόσθετε στερεοτύπη ή μάνα της. Έγώ 'σάν 'παντρευτήκα, έλεγεν ή θειά, άντρας δέν μέ είχε 'δῆ κατάματα. Κι' ως τήν ώρα ποϋ χήρεψα τόν άντρα μου τόν ντρεπόμουνα άκόμη».

Ζυμωμένη λοιπόν μέ τής ιδέας αυτές και μέ τόν φόβον μήπως χάση τόν πολύτιμον αυτόν θησαυρόν, απέφυγε μέ επίμελειαν είς τό σχολειον νά πλησιάξη άλλα κορίτσια, διότι ή μάνα της, τής έχαρακτήριζεν όλες τής ζωής, μέ τίτλους ποϋ τήν έκαναν νά κοκκινίξη. Μία φιλενάδα μόνον είχε καλήν και πτωχούλαν και άγνήν 'σάν κι' αυτήν, ή όποία ήτο θηρησκόληπτος και δι' αυτό άδιάφορος έντελώς είς τήν φωνήν τής φύσεως, ή όποία προσκαλεί όλα άδικαίως τά πλάσματα της είς τό πανηγύρι τής νεότητος και τής ζωής.

Δι' αυτό και είς τήν φαντασίαν της αι επίθεσεις τής βραδείας εκείνης εμεγαλοποιούντο τόσον. Τό όνομά της βέβαια είχε βγῆ, άφοϋ ή κ. Μοίρα είχεν υποθέσει ότι αυτή εύρίσκετο είς μυστικές συνενούσεις μέ 'παντρεμένους και άφοϋ ο υπηρέτης υπέθεσε πώς επινε, πώς ήταν μπεκροϋ και πώς ήμποροϋσε νά μῆν είναι και καλής διαγωγής κορίτσι.

Και τώρα τι έπρεπε νά κάμη ; Και τι νά γείνη ;

Είς τήν σκέψιν αυτήν ο νοϋς της εσταματοϋσε. Τι θά εγίνετο, αλήθεια ; Έπρεπε νά εξηγήση είς τήν κ. Μοίρα, ότι ο κ. Νιόνιος πρωτύτερα εκεί είς τό μπαλκόνι τής είχε πῆ ότι θά τήν διώριζε δασκάλα είς τήν Ζάκυνθο, όταν θάπερνε τό δίπλωμα. Και θά τήν επίστευε, διότι τόν είχε άκούσει και ο κ. Στέφας. Άλλά, αν ή κ. Μοίρα έρωτοϋσε γιατί ο κ. Νιόνιος τήν επερνεν έτσι έξαφνα υπό τήν προστασίαν του, ενῶ πριν, όταν επρόκειτο νά τήν πάρη ή κ. Μοίρα τήν είχε τόσον πολεμήσει ; Βέβαια ή κυρία θά έμενε μέ κάποιαν ύποψίαν, θά εφαντάζετο ότι κάτι είχε συμβῆ. Έπρεπε λοιπόν νά διηγηθή λεπτομερώς τά καθέκαστα. Νά όμιλήση διά τήν αυθάδη φράσιν τοϋ βουλευτοϋ και διά τό βλέμμα τό αυθαδέστερον άκόμη, ποϋ τήν είχε συνοδεύσει. Άλλά τής εφάινετο, ότι και εάν τολμοϋσε νά διηγηθή τά πράγματα, όπως είχαν συμβῆ, θά άφαιροϋσε κάτι πάλιν από τήν τιμήν της, θά έχανε πολύ και άπέναντι τοϋ έαυτοϋ της άκόμη κάτι τό όποιον δέν είξευρε πώς νά παραστήση. Ήτο ή πτωχή, ή τόσον άθώα και άγνή ψυχή της, σαν ένα λουλουδάκι εξωτικών χω-

ρῶν ποϋ μόλις πετάξη κοντά του ένα μικρόν έντομον και μόλις τό εγγίξη μέ τά πόδια τ.υ, τά ποια έχουν όργιάσει επάνω είς άλλα λουλουδια τής ήδονής, αυτό κλείει τό στεστεφάνι του, χάνει τή μυρωδιά του και σβύνει.

Μέσα είς τήν μαύρην αυτήν άπελπισίαν της ήκουσεν έξω είς τό δωμάτιον τής κ. Μοίρα τήν φωνήν τοϋ Στέφα. Είς ό,τι έλεγεν είχεν αναφέρει τό όνομά της και αυτό τήν είχε κάμει νά αισθανθή έξαφνα μίαν μεγάλην παρηγορίαν. «Πήγαινε, Μίνα, νά κοιμηθῆς, είχεν είπει διότι ή καϋμένη ή κ. Άννα θά σε περιμένη. Και έχει ανάγκην τό πτωχό τό κορίτσι νά ήσυχάση.....

—Θέλω νά μείνω μαζή σας, είπεν ή Μίνα μέ τόνον χαιδευτικόν, σαν παιδί χαλασμένο όπου ήτο, από τήν τρελλή λατρεία τής μητέρας της.

—Μίνα, νά πῆς νά κοιμηθῆς, είπεν ο Στέφας μέ αϋστηρότητα. Είναι ένδεκά μιση.

Και τό παιδί παραπονεμένο επήγε μέσα είς τό δωμάτιον και έπεσεν είς τήν άγκαλιά τής Άννας, ή όποία είχε τρέξει επάνω του, εϋθύς ως ήκουσε τά βήματά του νά διευθύνωνται πρὸς τήν θύραν.

ΕΥΛΟΓΙΑ

Α'.

Άπό παλαιοτάτων χρόνων ή ευλογία ενέπνεε τόν ίδιον φόβον όν και ή πανώλης, καθότι και αυτή ως και εκείνη δι' επιδημιών θανατηφόρων άπεδεκάτιζε τήν ανθρωπότητα. Μετά τήν ανακάλυψιν τής δαμαλίδος ή φοβερά αϋτη νόσος εφάνη μετριαζόμενη, αλλά από καιροϋ είς καιρόν αναζωογονείται και επιφέρει μεγάλας καταστροφάς.

Η ευλογία είναι πάντοτε μεταδοτική, ποτέ δέν γεννάται αϋτομάτως, προσβάλλει δε άδικαίως άπαν τό ανθρῶπινον γένος οιαδήποτε και αν είναι ή φυλή, ή ηλικία, τό φύλον. Δέν προσβάλλει ειδικώς κατά προτίμησιν τήν παιδικήν ηλικίαν, έν τούτοις δέν φειδεταί και αϋτῆς.

Ο δαμαλισμός ύστις είναι ήδη λίαν διαδεδομένος και ή απομόνωσις ή τελομένη αϋστηρῶς, ότε εμφανίζονται κρούσματα ευλογίας, καθιστῶσι τήν διάδοσιν τής νόσου μάλλον περιωρισμένην και σπανιωτέρας τάς επιδημίας αϋτῆς.

Είς τάς μεγαλοπόλεις απομονοϋσιν, εκτός τής πύλεως, είς ειδικά νοσοκομεία τούς ευλογιῶντας. Έν Λονδίω εφθασεν ή απομόνωσις τόσον, ώστε νά μεταφέρωνται οι παθόντες ευλογίαν είς πλοία διασκευασμένα κατ'αλλήλως, επί τοϋ Γκαμέσεως. Ταϋτα καλοϋνται νοσοκομεία ένδοποτάμια.

Έάν δέν δυνάμεθα νά διαθέσωμεν μεγάλην οίκίαν ή εύρύχωρα διαμερίσματα και άφθονα τά μέσα, δέν πρέπει νά διατηρῶμεν κατ' οίκον άσθενῆ προσβληθέντα υπό ευλογίας. Τό ασφκλέστερον μέσον πρὸς αποφυγήν τής μολύνσεως όλοκλήρου τής οικογενείας είναι μετά θάρρους νά αποχωριζόμεθα τῶν άσθενῶν μας, μεταφέροντες αϋτούς είς τά ειδικά νοσοκομεία, ότε έχομεν πεποιθησιν ότι ταϋτα λειτουργοϋσι καλύτερως, μη στερούμενα προσωπικοϋ εξ ιατρῶν και νοσοκόμων,

πρός δε μηχανημάτων απολυμαντικών και διαφόρων άλλων μέσων ζτινα στερείται οικία ιδιωτική.

Εκτός όμως της κατακλήλου περιάλψεως του ασθενούς δέον να φροντίζωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν νὰ προφυλάξωμεν τὰ ὑγιᾶ πρόσωπα ἀπὸ τῆς μόλυνσεως.

Τὸ μικρόβιον τῆς εὐλογίας εἶναι ἄγνωστον. Ἐν τούτοις εἶναι βεβαιωμένον ὅτι ἡ μόλυνσις ἐμπεριέχεται εἰς τὸ πύον ὕπερ διατείνει τὰς φυσαλίδας καὶ τὰς φλυκταίνκας. Φλύκταιναι ὀνομάζονται αἱ φυσαλίδες αἱ σχηματιζόμεναι ἐκ τῆς ὑπεγέρσεως τῆς ἐπιδερμίδος, ὅτε ὁ διακυγῆς ὄρος ὁ ὁποῖος κατ' ἄρχὰς διατείνει αὐτάς, ἀντικαθίσταται διὰ πύου. Φλύκταινα λοιπὸν εἶναι ἡ διαπυηθεῖσα φυσαλίς. Ἀνεκάλυψαν ἐπίσης ὅτι αἱ ἐφελκίδες αἱ ὁποῖαι καλύπτουσι τὰς φλυκταίνκας, ὅτε ἀποξηρανθῶσιν, ἐγκλείουσιν ὁμοίους μολυσματικούς σπόρους.

Ἡ εὐλογία ἐνοφθαλμίζεται ὅπως καὶ ἡ δαμαλῖς, ὁ δὲ ἐνοφθαλμισμὸς ἐπιτυγχάνει ἢ ἐὰν μεταχειρισθῶμεν ὑγρὸν τῶν φυσαλίδων, ἢ διαλύσωμεν τὰς ἀπεσκληρημένας ἐφελκίδας τῶν φυσαλίδων ἐν ὀλίγῳ ὕδατι. Κατωτέρω θέλομεν ἶδει ὅτι κατὰ τὸν τελευταῖον αἰῶνα ὁ ἐνοφθαλμισμὸς ἐνηργεῖτο τακτικῶς ἐπὶ σκοπῷ προφυλάξεως ἀπὸ βαρεῖας μορφᾶς εὐλογίας.

Ἡ ἐπάσις τῆς εὐλογίας διαρκεῖ ἀπὸ ἐπτὰ μέχρι δέκα ἡμερῶν. Καθ' ἣν ἐποχὴν ἐνοφθαλμίζον τὴν νόσον προληπτικῶς, ἐβλεπον ἀναπτυσσόμενα τὰ πρῶτα φαινόμενα τὴν ἐβδόμην ἡμέραν ἀπο τοῦ ἐνοφθαλμισμοῦ.

Τὰ πρῶτα φαινόμενα τῆς εἰσβολῆς εἶναι ὁ πυρετὸς, ὅστις εἶναι ἐντονώτατος 39⁰ ὤ ἕως 40⁰ καὶ πολλάκις πλείονες 3-

θμοὶ παρατηροῦνται ἐν τῷ θερμομέτρῳ. Φρίκκι καὶ ἔμετοι δεικνύουσι τὴν ἐναρξιν τοῦ πυρετοῦ. Τὸ παιδίον εἶναι κατὰ βεβλημένον, πικραπονεῖται διὰ σφοδρὰν κεφαλαλγίαν, καὶ δυνατὴν καὶ νὰ παραληρῇ. Πρὸς τούτοις πικραπονεῖται διὰ πόνους ἐντόνους κατὰ τοὺς νεφρούς. Πολλάκις οἱ πόνοι οὗτοι καθίστανται ἀνυπόφοροι καὶ φθάνουσι μέχρι τῶν κνημῶν. Ἡ ὄρεξις ἐλλείπει, ἀλλὰ ἡ δίψα εἶναι ἄσβεστος. Πρὸ τιοιούτων φαινομένων οὐδέποτε πρέπει νὰ ἡσυχάζωμεν, ἀλλ' ἀμέσως δέον νὰ καλεῖται ἰατρός.

Ἀμέσως ἀπὸ τὴν πρώτην ἢ τὴν δευτέαν ἡμέραν τῆς ἐμφανίσεως τοῦ πυρετοῦ ἡ ἐξάνθησις ἐκδηλοῦται κατὰ τὸ δέρμα. Ἄλλοτε παρουσιάζεται ὡς ἐρυθρήματα λίαν ἐκτεταμένα, ὡς τὰ τῆς ὀστρακίης, ἄλλοτε ὡς ἐρυθρὰ πλάκες περιγεγραμμένα, ὡς αἱ τῆς κνιδώσεως, ἀλλ' αὐτὶ ἐξαφανίζονται συνήθως τὸσον ταχέως ὅπως καὶ ἀναφάνονται. Τὸ ἐξάνθημα τῆς εὐλογίας ἀναφάνεται εἰς τὸ τέλος τῆς δευτέρας ἡμέρας τοῦ πυρετοῦ ἢ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τρίτης.

Ἡ ἐξάνθησις τῆς εὐλογίας ἀναφάνεται τὸ πρῶτον παρὰ τὸ πρόσωπον, εἶτα εἰς τὸν κορμὸν καὶ τὰ ἄκρα. Τὸ δέρμα εἶναι ὅλος ἐστιγματισμένον με μικρὰς κηλίδας στρογγύλας, ἐρυθρὰς, αἱ ὁποῖαι καθ' ἣν στιγμὴν ἀναφάνονται δὲν εἶναι μεγαλειτέρι ἀπὸ τὴν κεφαλὴν καρφίδος. Αἱ ἐρυθρὰ αὐτὰ κηλίδες πλατυνόμεναι λαμβάνουσι τὸ σχῆμα φακῆς. Τὸ δέρμα τὸ μεταξὺ τῶν κηλίδων τούτων αἰτίνες ἀργότερον θέλουσιν ἀποτελέσει τὰς βλατίδας τῆς εὐλογίας εἶνε ἄχρουν· ἐνίοτε εἶνε δύσκολον ὅτε τὸ ἐξάνθημα εὐρίσκεται ἐν αὐτῷ τῷ βαθμῷ νὰ διακριθῇ ἡ εὐλογία ἀπὸ τὴν ἰλαράν. Ἄλλὰ τὸ

τὴν σούπα τοῦ ἀνδρα της, καὶ ὁ Ἄλῆς ὁ ὁποῖος μοναχὸς του ετοιμάζει τὸ δεῖπνόν του.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ μεγάλη ἀδελφὴ δὲν ἀκούει, ἡ Μαριέμ κρατεῖ τέλος δι' αὐτὴν τὰς σκέψεις της.

Ἡ Φατουμά ἔχει ἄλλα συμφέροντα ἀπὸ τὰ τῆς ἀδελφῆς της, ἄλλην οἰκογενεῖαν ἄλλας φροντίδας καὶ ἄλλας ἐπιθυμίας· βεβαίως μία παντρεμένη γυναῖκα συλλογίζεται περισσότερο τὸν ἄντρα της καὶ τὸ σπίτι της, παρὰ τοὺς συγγενεῖς της καὶ τὸ πατρικὸ της σπίτι.

Ὁ ἄντρας τῆς Φατουμάς ἐργάζεται εἰς τὴν πόλιν, λαμβάνει ὡς μισθὸν δυόμισυ δραχμὰς καθ' ἡμέραν, μεταφέρει με τὸ κάρρο του πέτρες καὶ κάρβουνα, ἐνῶ ὁ πατέρας τῶν δύο γυναικῶν, δὲν λαμβάνει παρὰ μικρὸν μισθὸν, φυλάττων τὰς γαῖας τοῦ πλουσίου Μωάμεθ Σελεϊάμ.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν αἱ ἐσοδαὶ εἶνε μὴδὲν καὶ τὸ βελάντιον τοῦ φελάχου ἔχει ἀδειάσει ἀπὸ τὰς ἀγορὰς διὰ τὸ Ραμαζάνι καὶ τὰ ὀλίγα ὑφάσματα ὅπου ἡγόρασε διὰ τὰ φορέματα τῆς ἐορτῆς.

Ὅταν δὲν ὑπάρχουν χρήματα, δὲν γίνονται καὶ μελόπητες διὰ τὴν ἐορτὴν, ἀλλ' ὁποῖα ἐντροπὴ νὰ μὴ ἔχουν νὰ προσφέρουν κανένα γλυκίσμα εἰς τοὺς φίλους καὶ συγγενεῖς, ὅταν θὰ ἔλθουν νὰ τοὺς εὐχρηθῶν καὶ νὰ τοὺς προσφέρουν τοὺς ξηρούς καρπούς των.

Εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ ἀκαλλιεργήτου ἀγροῦ, ὅπου κᾶθονται ἡ Μαριέμ καὶ ἡ ἀδελφὴ της, εἶνε ἓνα μεγάλο τετράγωνον καταπράσινον, τὸ ὁποῖον κάμνει ἀντίθετον με τὰς ξηρὰς γαῖας, ὅπου τὸ περιτριγυρίζουν· εἶνε τὸ περιβόλι ἐνὸς πλουσίου κ ὀ φ τ ο ῦ τοῦ Κιγούργκουῖς Ἐφένδη, ὁ ὁποῖος εὐχαριστεῖ εἰς τὴν γωνίαν αὐτὴν τῆς γῆς τὸ ἀθῶον πάθος ὀλοκλήρου τῆς ζωῆς του.

Ἐκεῖ, ὑπὸ τὴν σκιάν ἐνὸς μοναδικοῦ δένδρου, τὸ ὁποῖον μισοσκεπάζει ἓνα κακοκαμωμένο κ ὀ σ κ ἰ, ἔρχεται ὁ Ἐφένδης καὶ περνεῖ τὰς ὄρας ὅπου ἔχει ἐλευθεράς καὶ ἀπολαμβάνει τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἰδιοκτητοῦ τὸ

μυστήριον ταχέως ἐκλείπει. Αἱ ἐρυθρὰ κηλίδες αἰτίνες εἶνε διεσπαρμέναι κατὰ τὸ δέρμα, εἰκοσιτέσσαρες ἢ τριάκοντα ἐξ ὄρας τὸ βραδύτερον μετὰ τὴν ἐμφάνισιν των ὑπεγείρονται κατὰ τὸ κέντρον, ἐὰν δὲ τὰς πικρατηρήσωμεν μετὰ προσοχῆς διαγιγνώσκωμεν ὅτι ἡ κεντρικὴ αὐτὴ ἔπαρσις ὀφείλεται εἰς τὴν ὑπέγερσιν τῆς ἐπιδερμίδος ὑπὸ τὴν ὀποῖαν συναυροῖζεται ὄρος διακυγῆς. Τοῦτο δὲ εἶνε τὸ πρῶτον σημεῖον τῆς φυσαλίδος, ἣτις ταχέως ἀναπτυσσομένη συγχωνεύεται μετὰ τῆς κηλίδος ἣτις παράγει οὕτω τὴν ἀληθῆ ἐξάνθησιν. Ὅτε ἡ εὐλογία ἀναφάνῃ εἰς τὸ δέρμα, ὁ πυρετὸς ἐλαττοῦται ἢ καὶ καταπίπτει ἐντελῶς. Ἐν τούτοις ἡ κατάστασις τοῦ ἀσθενοῦς εἶνε λίαν ὀχληρὰ, καθότι ἄπατα ἡ ἐπιφάνεια τοῦ δέρματός του καλύπτεται ὑπὸ φυσαλίδων κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον πυκνῶν, δὲν δύναται νὰ μὲνη εἰς μίαν θέσιν ἐν τῇ κλίνῃ, ἡ αἰσθητικότης τοῦ δερματός του αὐξάνει διὰ τῆς ἐξάνθησεως καὶ ἀκακίως τὸ παιδίον παραμορφοῦται. Τὰ βλέφαρά του ἐξοιδαίνονται, καθὼς καὶ ἡ ρίς, αἱ παρειὰ καὶ τὰ ὠτα. Ἄπαντα δὲ ταῦτα τὰ μέρη εἶνε ἐρυθρὰ καὶ παραμορφωμένα ἐκ τῶν φλυκταίνων τῆς εὐλογίας. Συχνάκις οἱ ὀφθαλμοὶ εἶναι φλογισμένοι ἔνεκα τῆς ἐξάνθησεως τῆς ἐντὸς τῶν βλεφάρων ἐκδηλωθείσης. Ἡ φλεγμονὴ δὲ αὐτὴ προχωροῦσα μέχρι τῆς ὀφθαλμίας ἐπιφέρει καὶ τύφλωσιν. Ὁ σίελος τοῦ ὀποῖου ἡ ἔκκρισις αὐξάνεται ἔνεκα τῆς ἐν τῇ βλενομεμβράνῃ τοῦ στόματος ἀναφαινομένης ἐξάνθησεως ρεεῖ ἔξω τῶν χειλέων. Μετὰ ἀποστροφῆς μεγίστης καταπίνει τὰ ποτὰ ἄτινα τῷ δίδουσιν· ἡ ὑπερώα καὶ αἱ ἀμυγδαλαὶ εἶναι κατειλημμένα ὑπὸ ἐξάνθημάτων λευκῶν ὀμοίων με ψευδομεμβράνας. Ἐπὶ τοῦ κορμοῦ καὶ τῶν ἄκρων ὀμοίως βλέπομεν πο-

λυκρίθιμους ὀγκώδεις φυσαλίδας μετὰ βάζεως ἐρυθρᾶς. Αἱ φυσαλίδες τῆς εὐλογίας τὰς ἐπομενας ἡμέρας μεταμορφοῦνται εἰς φλυκταίνκας, ὁ διακυγῆς ὄρος πυκνοῦται, αἱ φυσαλίδες καθίστανται ὀχραῖ, τὸ δὲ περιεχόμενον αὐτῶν ἔχει σύστασιν μέλιτος. Πλεῖσται φλύκταιναι κοιλαινονται κυπελοειδῶς εἰς τὸ κέντρον, λαμβάνουσαι σχῆμα ὀμφαλοειδές. Ἐννοεῖται ὅτι ὅσον ἡ διαπύησις εἶναι ἐκτεταμένη τὸσον ὁ πυρετὸς εἶναι ἐντονος. Ἡ θερμοκρασία ἣτις ἐταπεινώθη μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἐξάνθηματος, ἀνυψοῦται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαπύησεως. Ἡ φάσις αὐτὴ εἶναι ἡ κρισιμωτάτη διὰ τὸν ἀσθενῆ, καὶ δύναται νὰ τελευτήσῃ, ἐὰν τὸ ἐξάνθημα εἶναι ἐντονώτατον, ἐν μεγίστῃ στενοχωρίᾳ παραληρηματος καὶ σπασμῶν! Ἐὰν ἡ νόσος ἀκολουθῇ τὴν τακτικὴν τῆς πορείαν, αἱ φλύκταιναι ἄρχονται ἀποξηραίνόμεναι τὴν ὀγδόνῃ ἡμέραν. Ὁ πυρετὸς ὀριστικῶς καταπαύει, ἡ ὄρεξις καὶ αἱ δυνάμεις ἐπανέρχονται. Ἡ ἀπόπτωσις τῶν ἐφελκίδων ἐπέχεται ὅτε ἀποπερατωθῇ ἡ ἐπούλωσις. Συμβαίνει δὲ αὐτὴ δεκαπέντε-εἴκοσι ἢ καὶ τριάκοντα ἡμέρας καθόσον ἡ ἐξάνθησις προσέβληεν ἐπὶ μᾶλλον ἢ ἥττον τὸ δέρμα. Ἡ θέσις τῶν ἐφελκίδων διακρίνεται ὑπὸ μικρᾶς ἐμπύσεως, ἣτις διατηρεῖται ἐρυθρὰ ἐπὶ ἓνα ἢ δύο μῆνας. Ἡ βαρεῖα εὐλογία καταλείπει ἐπὶ τοῦ προσώπου δυσμορφίαν ἀνεξάλειπτον. Συνήθως παραμένουσιν ἀραιαὶ κοιλότητες ἐπιφέρουσαι ὀμοίαν δυσμορφίαν. Τὰ στίγματα τὰ ἐναπομεινάντα ὀφείλονται εἰς τὰς οὐλάς τῶν φλυκταίνων καὶ γίνονται ὡς ἐκ τῆς καταστροφῆς τοῦ δερματός εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ἡ ἀντικατάστασις τῶν ὀμοίων μετὰ τὴν ἀπώλειαν καθίσταται ἀδύνατος. Οὐδὲ ὅμως ἐπανορθοῦται ἡ ἐπελθοῦσα δυσμορφία. Κατὰ τὴν ἐξάνθησιν ἐπιχειροῦσιν οἱ ἰατροὶ διάφορα μέσα κατ' αὐτῆς, ἀλλὰ μετὰ ἐπιτυχίας ἀβεβαίου.

Ἄνθῃ Βασιλειάδου, ἰατρός

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΜΑΡΙΕΜ

Εἰς τὴν ἐποχὴν, τὴν ὀποῖαν ὀχειμῶν τῆς Αἰγύπτου κάμνει τὸσον ὀραϊαν, ὀλίγα βήματα μακρὰν ἀπὸ τὴν πόλιν, τῆς ὀποῖας οἱ μινιερῆδες διακρίνονται εἰς τὸν καθαρὸν οὐρανόν, ἡ Μαριέμ καὶ ἡ ἀδελφὴ της Φατουμά, κάθονται καὶ προσπαθοῦν ν' ἀνάψουν τὴν φωτιὰ εἰς τὴν ὀποῖαν θὰ βράσουν τὸ βραδινὸ γεῦμά των.

Ὀλόγουρά τους, ἡ ἀπέραντος πεδιάς, οἱ ἀγροῖ, ἀπλοῦνται καταπράσινοι καὶ θαυμάσιοι, με ὀλας τὰς ἀποχρώσεις, ἀπὸ τὸ ὀχρὸν χροῖμα τοῦ σιταριοῦ, τοῦ ὀποῖου ὁ χρυσοπράσινος τάπη ἀπλοῦται ἀπέραντος, ἕως τὸ βαθύ πράσινον φύλλωμα τῶν γιγαντιαίων συκομορεῶν αἱ ὀποῖα φαίνονται εἰς τὸ βάθος τοῦ τοπίου.

Εἰς μερικὰ μέρη φαίνονται κομμάτια ἀκαλλιεργήτου γῆς με σκοτεινὰς ἀποχρώσεις, εἰς τὰ ὀποῖα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἔχει φυτρώσει κάποιον φυτόν, χωρὶς τὴν θέλησιν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ βλαστάνει πλουσιώτερον καὶ δυνατώτερον ἀνάμεσα εἰς τὴν μοναξιά ὀπου τὸ περιτριγυρίζει. Σπάνια σκια ἀνθρώπων φαίνονται εἰς τὴν ἐποχὴν κινούμεναι, χέρια σηκόνονται κρατοῦντα δρέπανα ἢ κλαδευτήρια, τὰ ὀποῖα μαντεύει τις, διότι εἰς τὸ βραδινὸν σκότος δὲν διακρίνονται. Καὶ εἰς τὸν δρόμον οἱ διαβάται γίνονται πολυπληθέστεροι ὅσον ὁ ἥλιος πλησιάζει εἰς τὴν δύσιν καὶ ἡ ὄρα προχωρεῖ. Ἐν τούτοις ἄλλαι φωτιαὶ, ἀνάπτουν κατὰ σειράν εἰς τοὺς ὀλόγουρα ἀγρούς καὶ ἡ Μαριέμ, ἐπιδείξει εἰς τὸ ν' ἀναγνωρίζῃ τοὺς φίλους της καὶ τοὺς συγγενεῖς της, δείχνει με τὸ δάκτυλον εἰς τὴν ἀδιάφορον ἀδελφὴν της, τὰ δεῖπνα τὰ ὀποῖα εἰτοιμάζονται εἰς τὸ ὕψαιθρον.

— Κούτταξ . . . ἡ Ζενάβ! . . . Ἄ! νὰ ἡ Φαριδα, ἡ ὀποῖα εἰτοιμάζει

ὅ,τι τὸσην ὄραν σκέπτεται· τέσσερες ὄραι εἶνε ἀρκετὰ δι' αὐτὴν νὰ κόψῃ ὀλα τὰ λαχανικὰ τοῦ κήπου τοῦ Ἐφένδη.

Ὅσον ἡ ἐπιθυμία της λαμβάνει ὀπόστασιν, καὶ ὁ τρόπος ὀρίζεται καλλίτερα εἰς τὸ πνεῦμά της, γνωρίζει ἤδη ἀπὸ ποῖον μέρος τοῦ φράκτου πρέπει νὰ περάσῃ, ποῦ εὐρίσκονται τὰ καλλίτερα λαχανικὰ καὶ πῶς γρηγορότερα θὰ ἡμπορέσῃ νὰ συνάξῃ ὀσα τῆς χρειάζονται. Ἡ Μαριέμ, δὲν εἶνε κλέφτρα ἐξ ἐπαγγέλματος, εἶνε μάλιστα ἓνα ἀπὸ τὰ φρονιμώτερα καὶ τιμιώτερα κορίτσια τῆς φυλῆς, της, θρησκα, ἄξια ν' ἀποθάνῃ διὰ νὰ μὴν παραβῇ ἓνα κανόνα, ἀλλ' αἱ ἡθικαὶ ἰδέαι της δὲν εἶνε ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένα καὶ δὲν εὐρίσκει διόλου κακόν, νὰ πάρῃ ἀπὸ τὸν πλούσιον γείτονα ὀλίγα ἀπὸ τὰ πλούτη, ὀπου τοῦ περισσεύου, διὰ νὰ ἡμπορέσῃ καὶ αὐτὴ ἡ ταπεινὴ φελάχα, νὰ ἐορτάσῃ τὴν πλέον μεγάλην ἐορτὴν ὀπου προετοιμάζεται.

Ἐπειδὴ ἡ Μαριέμ κάμνει μόνη τὰς σκέψεις αὐτάς καὶ μόνη γίνε-ται κριτὴς τῆς πράξεώς της, βεβαίως ἡ ἀπόφασις εἶνε νὰ κλέψῃ τὴν νύκτα ἐκεῖνην τὰ λαχανικὰ τοῦ Κιγούργκουῖς Ἐφένδη.

Τὸ κανόνι ἡκούσθη δύο φορές, ἀπὸ τὴν ὄραν ὀπου ἡ Μαριέμ ἀπεφάφισεν ὁ πατέρας κοιμάται, ἡ μεγάλη ἀδελφὴ ἔφυγε, διὰ νὰ συναντήσῃ τὸν σύζυγον της, τότε μέσα εἰς τὴν σκοτεινὴν νύκτα, ἡ νέα φελάχα τρέμουσα, περνεῖ ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ χόρτα καὶ ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγα βήματα εὐρίσκεται μέσα εἰς τὸ περιβόλι τοῦ γείτονος· μετὰ ἄπλυτα χέρια της, ζητεῖ, ψάχνει νὰ εὐρῇ τὰ τὸσον ἐπιθυμητὰ λαχανικὰ.

Ἡ Μαριέμ δὲν διστάζει πλέον καὶ ἐνῶ ὀλόγουρά της τὰ νυχτερινὰ πουλιὰ περνοῦν καὶ γαμίζουσι τὸν αἆρα μετὰ τῆς πένθιμης φωνῆς των καὶ τὴν ἀγγίζουσι μετὰ τὰ μαῦρα περὰ των, ἐκεῖνη σκέπτεται τῆς μελόπητες ὀπου θὰ ζυμώσῃ αὔριον, καὶ μετὰ πυρετόν, κόβει καὶ ἐρημνεί τὸ γειτονικὸ περιβόλι, μεθυσμένη ἀπὸ τὴν ἀρπαγὴ της καὶ ἀπὸ εὐχαρίστησιν.

(Iehan d' Ivay)

Η ΗΓΗΣΩ

Τὰ κάτωθι ποιηματάκια μεταφέρομεν ἀπὸ τὸ ποιητικὸν περιοδικὸν Ἡγησὼ τοῦ ὁποῖου ἤρχισε νὰ ἐκδίδεται αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα. Οἱ συντάκται του εἶναι νέα ἐντελῶς παιδία, ποιητάκι, οἱ ὅποιοι θὰ διακριθῶν εἰς τὸ μέλλον, ἀφοῦ ἤρχισαν ἀπὸ τόσον νέοι νὰ ἐργάζωνται σοβαρὰ καὶ νὰ γνωρίζωνται μὲ τὴν μουσικὴν, τῆς ὁποίας τὰ μεγάλια καὶ ὑψηλὰ μυστικὰ φαίνονται ὅλοι των νὰ ἐννοοῦν.

ΑΝΟΙΞΗ

Στήσαν τριγύρω οἱ ὁμορφιῆς αἰθήρια πανηγύρια·
Στοὺς κάμπους τὰ γροιλολούλουδα σὰ θάλασσα ἀπλωθῆκαν,
Κι' ὁ Πάρνης γέρονι καὶ θωρεῖ λευκὰ λουλούδια μύρια
Καὶ λέει μήπως τὰ χιόνια του στοὺς κάμπους κατεβῆκαν.

Ὁ ἀγέρας ἀνθομύριστος τὰ στάχια ἀναταράζει·
Καὶ κελαῖδουνε τὰ πουλιά κ' ἤχοι σκορπιοῦνται χιλιοί,
Καὶ τὰ τραγούδια ὁ κάθε νοῦς πῶς γροίκησαν λογιάζει
Τὰ στάχια κ' ἔστησαν χορὸ μαζὶ μὲ τὸν Ἀπρίλη.

Λέαντρος Παλαμαῖς

ΓΥΡΙΣΜΟΣ

Ξαναγυρίζω στὸ παλιό, σὰρχαῖο τὰραξοβόλι.
Σαλέψτε τὴν ταφόπετρα, φιλιὰ νεκρὰ φιλιὰ
Ἄνθη σοῦ φέρνω, τῆκοφα στοῦ πόθου τὸ περβόλι
Νὰ τὰ μαδήσω στὴ παλιά, τὴ γνώριμη ἀγκαλιά.

Ὅπως ὁ ναύτης πὸν καιροὺς ἀπ' τὸ νησί του λείπει
Καὶ βλέπει ξένα ὄραματα, καὶ ξένες ὁμορφιές,
Μὰ τὴν ψυχὴ του ἕνας καϊμὸς σπαράζει καὶ μιὰ λύπη·
Νὰ φιάση στὸ νησάκι του καὶ σὺς ἀκρογιαλιές...

Γυρίζω πάλι πρὸς ἐσέ· κ' ἐντὸς μου κάτι νοιώθω
Καὶ κάποιε στὴ μοναξιά ὄρωτῶ μὴ σάγαπῶ . . .
Στοὺς πρώτους σίγους ἔκλεισα γιὰ σένα κάποιον πόθο·
Καὶ τὸ στεγνὸ τραγούδι μου γιὰ σένα θὰ τὸ πῶ.

Η ΣΚΕΨΗ ΜΟΥ

Τὴ σκέψη μου τὴν ἔχισα σὰ γοιθικὴ ἐκκλησία
Μὲ πύργους ἀπροσπέλαστους στὸν ὄχλο, στὴ βοή·
Μὰ ὁ κόσμος μ' ἐκδικήθηκε μὲ τῆς ζωῆς τοὺς πόρους
Καὶ τὰ θεμέλια σάλεψαν ὑπόνομοι βάθειοι.

Καὶ τώρα πὸν φιλοσοφῶ σ' ἐρείπια πεταμένα,
Κατάλαβα πὼς ἔπρεπε νὰ χτίσω τὸ ναὸ
Ὅχι σὲ πόθων ἀμμουδιὰ μὲ λόγια ἀφροπλάσματα,
Μὰ μὲ γρανίτη θέληση στῆς πάλης τὸ βουνό.

Η ΜΟΥΣΑ ΤΟΥ ΟΡΑΤΙΟΥ

Σὰ βλέπω μάτια κόκκινα, πρόσωπα χλωμιασμένα
Πὸν λυώνουνε στὶς ξένες σου, ξεθωριασμένες λέξεις,
Κι' οὔτε μαντεύουν μέσα σου τὴ παιχιδιάρια Μοῦσα
Μ' ἕνα τῆς γέλοιου γαργαλῆ τὶς πὺδ πικρὲς μας σκέψεις.

— Ῥωτοῦμαι : τί θὰν' αὔριο τῆς Ὁμορφιᾶς ἡ τύχη
Ὅταν ὁ γέρο-Κόσμος μας ξεχάσῃ τὰ τραγούδια ;
Ἄχ! φιλολόγων σχόλια, μελέτες ἀνατόμων
Σὲ κρῦα τέχνης πτώματα, μὲς τὰ νεκρὰ λουλούδια !

Α. Κουμαριανὸς

ΡΟΔΑ

Στὸ περβόλι σήμερα δὲν ἦπιαν φῶς τὰ ρόδα . . .
Ἄπ' τὴν αὐγὴν οἱ καταχνιῆς ἐχύθησαν στοὺς δρόμους
Κ' ἐπιξάνε τὸ κάθε τι φεγγόβολο πὸν εὐῶδα
Κι' εἶχεν ἡ Μέρα τῆς Νυχτὸς τὰ σύγκρα καὶ τοὺς τρόμους !

Κι' ὑψώνει κάθετι στὸ φῶς μιὰ δέησι ἀγία,
Ἐνῶ φυσάει ἀνάλαφρα τὸ βραδινὸ ἀεράκι,
Κι' ὅλα τὰ ρόδα τῆς βραγιᾶς κάνουνε λιταρεῖα :
« Αὔριο τὸ Φῶς θριαμβικὸ κι' οὐδ' ἕνα συννεφάκι ».

Ῥῶμος Φιλύρας

ΚΟΡΣΕΔΕΣ κομψότοπος καὶ στερεώτητος κατασκευά-
ζει ἐν Ἀθήναις μόνον ἢ δεσποινίς Μαρία Γ'
Πύργου, ὁδὸς Καλλιθέας 45, μὲ νέα σχήματα καὶ τιμὰς συγκαταβατικὰς.

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ

Ἡ Χειροαφτημένη καὶ ἡ Μάγισσα εἶναι τὰ δύο
πρῶτα ἔργα τῆς ὑπὸ τὸν τίτλον : Τὰ Βιβλία τῆς Αὐ-
γῆς τριλογίας τῆς κ. Καλλιρρόης Πακρρέν.

Εἰς τὰ μυθιστορήματα αὐτὰ μελετᾶται καὶ εἰκονίζεται ἡ
γυνὴ τῆς παλαιᾶς ἀνατροφῆς ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν γυναικὰ
τοῦ Νέου Κόσμου, τὴν ἀνατρεφόμενην μὲ τὸ πρακτικὸν
πνεῦμα καὶ τὴν ὀρθὴν τοῦ προορισμοῦ τῆς, ὡς ἀνθρωπίνου ὄν-
τος ἀντίληψιν.

Εἰς τὴν «Χειροαφτημένην» περιγράφονται ὁ βίος, τὰ ἔθνη
καὶ ἔθιμα τῆς Κων/πόλεως, εἰς τὴν «Μάγισσαν» ὁ βίος τῶν
Ἀθηναίων κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων. Καὶ τὰ
δύο συγκινοῦν, συγκλονίζουσι, τέρπουσι καὶ διδάσκουσι. Ἀνα-
τέμνουσι τὴν γυναικείαν καρδίαν καὶ δίδουσι πλήρη ιδέαν τῶν
πλεονεκτημάτων τῆς νέας ἐπὶ τῆς παλαιᾶς ἀνατροφῆς.

Ἐκαστον ἐκ τῶν βιβλίων τούτων ἀποτελεῖται ἀπὸ 400
περίπου σελίδας καὶ τιμᾶται διὰ τὰς Ἀθήνας δρ. 3, διὰ
τὰς ἐπαρχίας 3,50 καὶ διὰ τὸ ἐξωτερικὸν 3 φρ. χρ.

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται πρὸς τὴν κ.Κ. Πακρρέν, ὁδ. Πι-
νεπιστημίου, 27 Ἀθῆνας καὶ συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου.

Παρακαλοῦνται θερμῶς αἱ κ. κ. συνδρομητρίαι αἱ καθυστε-
ροῦσαι τὰς συνδρομὰς των τοῦ λήξαντος ἔτους νὰ ἀπο-
στείλουν αὐτὴν ἀμέσως. Ἐπίσης αἱ ἐπιθυμοῦσαι νὰ ἐξακο-
λουθήσων λαμβάνουσαι τὴν «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν» παρακα-
λοῦνται νὰ ἀνανεώσουν τὴν συνδρομὴν των.

Μὴν κάμνετε χρῆσιν διὰ τὴν κόμην σας καὶ τὴν τῶν
τέκνων σας ἢ μόνον τοῦ γνησίου **ΠΕΤΡΕΛΛΙΟΥ ΗΑΗΝ**
ἀντισηπτικοῦ καὶ ἀναγεννητικοῦ.
Πωλεῖται εἰς ἅπαντα τὰ Φαρμακεία, μυροπωλεῖα
κ.τ.λ. Ἀποθήκη **F. Vibert**, Lyon [Γαλλία].

ΤΥΠΟΙΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ